

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра загальної та клінічної психології

СИЛАБУС
нормативного освітнього компоненту
ДОСЛІДНИЦЬКІ МЕТОДИ В СФЕРІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я
підготовки магістрів
зі спеціальності 053 Психологія
ОПП «Клінічна психологія»

*Силабус освітнього компоненту
для денної форми навчання*

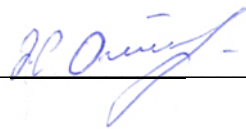
Луцьк –2024

Силабус освітнього компоненту «Дослідницькі методи в сфері психічного здоров'я» підготовки магістра, галузі знань 05 «Соціально-поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», ОПП «Клінічна психологія»

Розробник: Федотова Т.В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та клінічної психології та соціології

Силабус освітнього компоненту затверджений на засіданні кафедри та клінічної психології

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри: д.псих.н., професор Журавльова О.В.

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми:

проф.Засекіна Л.В.

© Федотова Т.В., 2025 р.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компоненту
Денна форма навчання	05 Соціально-поведінкові науки 053 – Психологія ОПП «Клінічна психологія» Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання – 1 <u>рік</u>
		Семестр – 1- <u>ий</u>
		Лекції – 22 <u>год.</u>
		Практичні (семінарські) – 22 <u>год.</u> Лабораторні – 24 <u>год.</u> Індивідуальні – 0 <u>год.</u>
		Самостійна робота – 42 <u>год.</u> Консультації – 10 <u>год.</u>
ІНДЗ: €		Форма контролю: екзамен

II. АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ:

ППП Федотова Тетяна Володимирівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри загальної та клінічної психології

Контактна інформація: мобільний телефон +380507575521; електронна адреса:

Fedotova.Tetiana@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щочетверга з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 111. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1. Анотація освітнього компоненту.

Вивчення освітнього компоненту «Дослідницькі методи в сфері психічного здоров'я» зосереджене на питанні методології наукового пошуку, а також процедурно-методичних особливостей проведення емпіричного психологічного дослідження (вибір теми, основних етапів роботи над науковим дослідженням, підбір методичного інструментарію, формування вибірки емпіричного дослідження тощо) в сфері психічного здоров'я, окремо розглядаються питання критеріїв та розладів психічного здоров'я.

Силабус освітнього компоненту складений у відповідності до Стандарту вищої освіти України по спеціальності 053 «Психологія» і враховує його вимоги.

Викладання освітнього компоненту передбачає читання лекцій, практичних та лабораторних занять.

Окрім аудиторних занять, передбачається значний об'єм самостійної роботи здобувачів освіти, з метою вивчення теоретичних та практичних питань.

Форма організації контролю: іспит.

2. Мета і завдання освітнього компоненту

Метою освітнього компоненту «Дослідницькі методи в сфері психічного здоров'я» є формування у здобувачів освіти системи наукових знань, умінь та навичок проведення наукових досліджень у клінічній практиці.

Основне завдання навчальної дисципліни – сприяти психологічній підготовленості майбутніх магістрів – клінічних психологів до реалізації професійної діяльності.

Після вивчення освітнього компонента здобувачі освіти повинні **знати:**

- основні методологічні принципи, методи та методики психологічного дослідження;
- особливості застосування дослідницьких методів у вивченні психічного здоров'я;
- специфіку процедурно-методичних особливостей організації і проведення емпіричного психологічного дослідження в сфері психічного здоров'я;

вміти:

- емпіричного та експериментального застосовувати дослідницькі методи при вивченні психічного здоров'я особистості;
- ефективно планувати та проводити психологічне дослідження (підбір психодіагностичного інструментарію, формування вибірки досліджуваних, проведення та аналізу і обробки результатів емпіричного дослідження);
- якісно та кількісно обробляти отримані дані наукового дослідження, застосовуючи комп'ютерні технології;
- аналізувати та інтерпретувати отримані результати з можливістю окреслення/визначення напрямків проведення консультативно-корекційної роботи.

4. Компетенції

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Фахові компетентності спеціальності:

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

ФК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

Прогнозовані результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

5. Структура освітнього компоненту

Структура освітнього компоненту представлена у вигляді таблиці 2 .

Таблиця 2

ДФН

Назви змістових модулів і тем	Ус ь о го	Ле к.	Пр ак ти чні	Ла бо ра то рні	Сам. роб./ К.	Методи та технології викладання	Форма контролю/ Бали*
Змістовий модуль 1. Проблема вивчення психічного здоров'я особистості							
Тема 1. Поняття психічного та психологічного здоров'я: основні підходи	11	2	2	-	6/1	ДС	КДС/2
Тема 2. Психічне здоров'я особистості: класифікація за показниками та чинники	11	2	2	2	4/1	ДС	КДС/3,5
Тема 3. Клінічні аспекти психічної норми та патології особистості	13	2	4	2	4/1	ДС	КДС/5,5

Тема 4-5. Патохарактерологічні реакції особистості	17	4	2	4	6/1	ДС	КДС/5
Разом за модулем 1	52	10	10	8	20/4		16
Змістовий модуль 2. Психологічне дослідження особистості в клінічній практиці							
Тема 7-8. Специфіка проведення психологічного обстеження в роботі клінічного психолога.	15	2	2	4	6/1	ДС	РМГ/5
Тема 9-10. Підходи у вивченні особистості в клініці. Проблема діагностики різних сфер психіки	22	4	4	6	6/2	ДС	КДС/8,5
Тема 11. Клінічна психодіагностика та клінічне інтерв'ю	18	4	2	4	6/2	РМГ	РМГ/5
Тема 12. Математичні та статистичні методи у вивченні психічного здоров'я	13	2	4	2	4/1	РМГ	РМГ/3,5
Разом за модулем 2	68	12	12	16	22/6	-	24
Види підсумкових робіт							Бал
Робота на практичних заняттях (2 бали x 11 практ)							22
Виконання лабораторних робіт (1,5 бали x 12 практ)							18
ІНДЗ							30+30=60
Всього годин/ Балів	120	22	22	24	42/10	-	100

Примітки:

Форма контролю: КДС – командна дискусія, РМГ – робота в малих групах, ПМК – підсумкова модульна контрольна робота, К – консультації.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Змістовий модуль 1. Психічне здоров'я особистості. Методологія наукового дослідження

1. Поняття психічного здоров'я.
2. Критерії та складові психічного здоров'я особистості.
3. Поняття індивідуального психічного здоров'я.
4. Поняття суспільного (суспільне або громадське) психічного здоров'я.
5. Поняття психологічного діагнозу
6. Психофізіологія як емпірична база психологічних досліджень.
7. Розвиток експериментальних досліджень в психології.
8. Поняття про наукове мислення. Принципи наукового мислення.
9. Методологічні принципи психології.
10. Структура наукового дослідження.
11. Методологічні основи психологічного дослідження.
12. Програма дослідження об'єкта та її складові частини.
13. Гіпотеза як частина теорії. Основні типи гіпотез.
14. Поняття про експериментальну взаємодію.
15. Особливості психологічного обстеження дітей.

Змістовий модуль 2. Психологічне дослідження в клінічній практиці

1. Класифікація методів психологічного дослідження. Поняття про експериментальні та неекспериментальні методи.
2. Спостереження як метод психологічного дослідження.
3. Біографічний метод у психологічному дослідженні.
4. Аналіз продуктів діяльності.
5. Бесіда, інтерв'ю та анкетування у психологічному дослідженні.
6. Стандартизовані опитувальники та тести як методи психологічного дослідження.
7. Кореляційне дослідження. Планування кореляційних досліджень.
8. Поняття про психологічний експеримент. Види експерименту.
9. Структура психологічного експерименту. Поняття про залежну та незалежну змінні.
10. Валідність експерименту: види валідності.
11. Роль експерименту у медичній психології, психотерапії та консультуванні.
12. Поняття про якісний аналіз результатів емпіричного дослідження.
13. Поняття про кількісний аналіз в емпіричних дослідженнях.
14. Узагальнення результатів емпіричного дослідження, формулювання висновків.
15. Наочно-графічне представлення результатів досліджень.

7. Індивідуально-дослідні завдання.

Індивідуально-дослідне завдання 1. КОМПЛЕКСНЕ ПСИХОЛОГІЧНЕ ОБСТЕЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Мета. Формування навичок планування та проведення психологічного обстеження особистості.

Завдання. Розробити програму та провести психодіагностичне обстеження особистості за наведеними нижче планом:

1. Зібрати інформацію про обстежуваного (психологічний анамнез) (обрати одного діагностованого (якщо дитина – обов'язково має бути згода одного батьків, можна провести й на собі).
2. Сформулювати проблему дослідження, визначити мету та методи дослідження.
3. Підібрати методичний інструментарій (2-3 методики), коротко описати та визначити етапи проведення психологічного обстеження.
4. Провести психологічне обстеження відповідно до виокремлених етапів дослідження.
5. Здійснити аналіз та інтерпретацію результатів обстеження.
6. Оформити письмово роботу та представити у ході групової роботи.

Індивідуально-дослідне завдання 2. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПСИХОДІАГНОСТИЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ ШЛЯХОМ РОЗРАХУНКІВ ОПИСОВОЇ СТАТИСТИКИ

Мета. Сформувати у магістрів вміння проводити обчислення описової статистики, оформляти та описувати зведені таблиці та діаграми.

Завдання. Провести психодіагностичне дослідження за наведеними нижче планом:

Провести та обчислити результати діагностованих за двома методиками із запропонованого переліку. Кількість діагностованих не менше 15 осіб (обов'язкова представлення демографічного опису):

- ✓ Гіссенський опитувальник;
- ✓ Методика діагностики оперативної оцінки самопочуття, активності та настрою;
- ✓ Методика самооцінки психічних станів (за Г.Айзенком);
- ✓ Методика Г.Айзенка EPQ;
- ✓ Методика «Незакінчені речення» Сакса та Леві;
- ✓ Торонтська алекситимічна шкала + методика діагностики рівня соціальної фрустраваності;
- ✓ Методика діагностики рівня емоційного вигорання В. Бойка;
- ✓ Методика експрес-діагностики невроза К.Хека та Х.Хесса, методика діагностики рівня невротизації Л.Вассермана;
- ✓ Методика діагностики показників та форм агресії А.Басса та А.Дарки;
- ✓ Методика діагностики типу емоційної реакції на впливи стимулів оточуючого середовища В. Бойка;
- ✓ Опитувальник ММРІ;
- ✓ Методика особистісного диференціалу (адаптований НДІ ім. В.Бехтерева);
- ✓ Методика діагностики домінуючої стратегії психологічного захисту в спілкуванні В. Бойка;
- ✓ Діагностика парціальних позицій інтернальності-екстернальності особистості (Є. Бажин, О. Голінкіна, А.Еткінд);
- ✓ Методика дагностики комунікативної установки В.Бойка;
- ✓ Методика визначення типу особистості та ймовірних розладів цього типу (Дж.Олдхема та Л.Морриса);
- ✓ Методика діагностики батьківського ставлення А.Варги та В. Століна;
- ✓ Методика діагностики соціально-психологічної адаптації К.Роджерса та Р.Даймонда;
- ✓ Методика Q-сортування В.Стефансона;
- ✓ Діагностика особистісної установки «егоїзм-альтруїзм» + діагностика особистісного егоцентризму;
- ✓ Визначення психічного вигорання (О.Рукавішніков);
- ✓ Визначення схильності до давіантної (та, що відхиляється від норми) поведінки (Орел);
- ✓ Визначення інтегральних форм комунікативної агресивності (В.Бойко);
- ✓ Діагностика ворожості (за шкалою Кука-Медлей);
- ✓ Кспертна діаностика соціально-педагогічної занедбаності дітей (Р.Овчарова);
- ✓ Стратегії самоствердження особистості (Є.Нікітін, Н.Харламенкова);
- ✓ Діагностика стратегій імпунітивної поведінки в конфліктних ситуаціях;
- ✓ Копінг-поведінка в стресових ситуаціях (С.Норман та інші);
- ✓ Діагностика типологій психологічного захисту (Р. Плутчик в адаптації Л.Вассермана);

- ✓ Шкала суб'єктивного благополуччя;
- ✓ Інтегральна задоволеність роботою;
- ✓ Діагностика привабливості роботи (В.Снетков).

За бажанням здобувача освіти можна виконати дві інші методики (за умови їх детального представлення та вказання джерела розміщення), які можуть відповідати темі магістерського дослідження.

За результатами психодіагностичного обстеження виконати наступні завдання:

- описати вибірку досліджуваних та обрані методики;
- оформити зведену таблицю даних діагностованих;
- визначити та подати у вигляді таблиці: найбільше групове значення ($X_{\max}$), найменше групове значення ($X_{\min}$), моду (M_o), медіану (Me), середнє арифметичне значення (вибіркове середнє або середнє), відсотковий розподіл діагностованих на групи;
- за результатами середнє арифметичних значень побудувати діаграми та описати їх.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Для системного засвоєння курсу необхідною є систематична навчально-пізнавальна робота здобувачів освіти в усіх видах і формах її організації: лекції, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації, самостійна робота.

Контроль успішності здобувачів освіти здійснюється з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання.

Обов'язковим є відвідування (онлайн/офлайн) навчальних занять; активність студента під час практичних занять; своєчасне виконання лабораторних робіт та завдань самостійної роботи; виконання модульних контрольних завдань; відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях; за погодженням із викладачем їх відпрацювання може відбуватись в онлайн формі.

Здобувачам освіти може бути зараховано результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Здобувачі освіти мають право отримати додаткові бали (зараховується не більше 5 балів за вибором магістра):

- за публікацію у періодичному науковому виданні, що включене до переліку фахових видань України (5 балів);
- за призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт) (4 та 5 балів, відповідно);
- за підвищення кваліфікації, проходження тренінгових навчань тощо в обсязі не менше 54 годин за умови представлення відповідного документа в рік навчання (5 балів);
- за публікацію тез у збірнику матеріалів конференції (3 бали);
- за участь у конференції (доповідь без подання до друку тез) із представленням сертифіката учасника (2 бали);
- діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях (2 бали);
- за виконання функцій (повноважень, обов'язків) старости групи, керівника студентського наукового товариства факультету/студентської проблемної групи або учасника наукової теми (проєкту)/студентської проблемної групи кафедри (1 бал).

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві освітнього компоненту не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття. При цьому здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням. [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом на практичних заняттях під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті й оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань. Критерії поточного оцінювання знань здобувачів залежать від: повноти розкриття питання, цілісності, системності, вміння формулювати висновки тощо. Якщо магістр не виступав на практичному занятті/не виконував заплановані

письмові роботи/ не брав участі в командній дискусії – його активність оцінюється в 0 балів.

Виконані здобувачем освіти згідно навчального плану лабораторні роботи оцінюються 1,5 бали кожна окремо залежно від: повноти виконання завдання, цілісності, системності, вміння формулювати висновки, акуратності оформлення письмового завдання (максимальна кількість балів за два змістові модулі – 19 балів).

ІНДЗ є складовою поточного контролю і виконується в межах окремого змістового модуля. ІНДЗ слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки. Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні відповідного виду робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 30 балів).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Несвоєчасне виконання завдання.

Здобувач освіти, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність і представити конспект пропущеного заняття. Якщо студент відсутній на практичному та лабораторному занятті, то, залежно від виду діяльності, передбаченого навчальною програмою, магістр проходить усне опитування на пропущену тематику або демонструє навички роботи, що їх передбачено відповідним видом діяльності. Відсутність магістра на ПМК оцінюється в «0» балів. Повторне написання ПМК можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує вагому причину його відсутності.

- За умови участі здобувачів освіти у навчанні з елементами **дуальної освіти** передбачено можливість самостійного опрацювання ним матеріалів навчальних занять протягом одного дня на тиждень та зарахування їхніх результатів до загальної кількості балів поточного контролю.

- *Процедура оскарження результатів контрольних заходів.*

- Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що його буде розглянуто згідно із заздалегідь визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Відвідування практичних занять є обов'язковим. У форс-мажорних ситуаціях навчання може проходити також в онлайн формі (за погодженням з кафедрою).

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (опрацювання завдань лабораторної роботи, написання модульної контрольної роботи тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету. Перевірка робіт на академічну доброчесність в університеті здійснюється з допомогою системи Strike Plagiarism.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів.

Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що його буде розглянуто згідно із заздалегідь визначеними процедурами у ЗВО (див. Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки, пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

- ***Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:***

- Дотримання академічної доброчесності, згідно Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки, здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

- Основні види відповідальності здобувачів освіти за порушення академічної доброчесності (ч. 6 статті 42 Закону України «Про освіту») :

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування з університету (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);

- позбавлення академічної стипендії;

- позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй

діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 5 балів). Перескладання відбувається із дозволу кафедри за наявності поважних причин.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Навчальним планом передбачено іспит (1-ий семестр). Іспит може бути виставлений за умови накопичення магістром 75 балів за ПМК та поточне оцінювання.

Максимальна оцінка за іспит – 60 балів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

1. Поняття психічного здоров'я. Критерії оцінювання психічного здоров'я.
2. Рівні психічного здоров'я за Б. Братусем. Групи людей з різними показниками психічного здоров'я.
3. Чинники психічного здоров'я особистості. Межі психічної норми і психічних розладів
4. Патохарактерологічні реакції особистості.
5. Особливості проведення психологічного дослідження в клінічній практиці.
6. Специфіка застосування організаційних методів в клініці.
7. Специфіка проведення емпіричного дослідження в клініці.
8. Особливості клініко-психологічного обстеження дітей.
9. Метод спостереження в клінічній практиці.
10. Метод експерименту в роботі клінічного психолога.
11. Валідність експерименту: види валідності (внутрішня, зовнішня, конструктивна, операційна, індивідуальна, статистична).
12. Тестові методики в роботі клінічного психолога.
13. Надійність та репрезентативність тесту. Способи визначення надійності тестів.
14. Валідність тесту. Нозологічна валідність тесту. Критерії валідності.
15. Особистісні опитувальники в клінічній практиці.
16. Методи суб'єктивного шкалування в клінічній практиці.
17. Методи самооцінювання в клінічній практиці.
18. Проективний підхід у діагностиці особистості
19. Психодіагностичні методи в клінічній практиці: анкетування та бесіда.
20. Поняття анамнезу: медичний та психологічний анамнез.
21. Модель (структура) клінічного інтерв'ю.
22. Особливості проведення клінічного інтерв'ю з сім'єю.
23. Математичні методи в роботі клінічного психолога: описова статистика в оцінці психічного здоров'я особистості.

24. Математичні методи в роботі клінічного психолога: кореляційний, регресійний та факторний аналіз в оцінці психічного здоров'я особистості.
25. Праксиметричні методи в клініці (прийоми аналізу процесів і продуктів діяльності: хронометрія, професіографія, оцінка виконаної роботи)
26. Біографічні методи (прийоми дослідження життєвого шляху, вивчення документації).
27. Методи порівняння вибірок досліджуваних: Т-критерій Стюдента, Х квадрат.
28. Інтерпретаційні методи (генетичний та структурний).
29. Поняття статистичного критерію та рівня статистичної значущості.
30. Діагностика сприймання: критерії та методи.
31. Діагностика уваги: критерії та методи.
32. Діагностика пам'яті: критерії та методи.
33. Діагностика мислення: критерії та методи.
34. Діагностика інтелекту: критерії та методи.
35. Діагностика емоційної сфери: критерії та методи.
36. Діагностика характеру та акцентуацій особистості: критерії та методи.
37. Діагностика мотиваційної сфери: критерії та методи.
38. Діагностика вольової сфери: критерії та методи.
39. Діагностика депресивної симптоматики: критерії та методи.
40. Характеристики особистісних опитувальників: опитувальник FPI.
41. Характеристики особистісних опитувальників: опитувальник MMPI.
42. Особливості застосування тесту Роршаха.
43. Особливості застосування проєктивної методики «Піктограма».
44. Особливості застосування тесту Люшера.
45. Особливості застосування методики «Незавершені речення».
46. Особливості застосування тесту Сонді.
47. Особливості застосування методики «Семантичний диференціал».
48. Особливості застосування методики ТАТ.
49. Методика С. Розенцвейга.
50. Особливості застосування тесту «Неіснуюча тварина»
51. Особливості застосування тесту «Намалюй людину».

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- ✓ поточне оцінювання згідно суми балів за: практичні і лабораторні заняття (максимум 40 балів);
- ✓ двох модульних контрольних робіт (максимум 60 балів, тобто по 30 балів кожна) або іспит (60 балів).

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компоненту

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

ВІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Герасименко Л.О. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад: навч.посібник. Під редакцією: Л.О.Герасименко, А.М. Скрипніков, Р.І. Ісаков. К.: ВСВ Медицина, 2023. 120 с.
2. Герасименко Л.О. Психогенні психічні розлади: навч.посібник. Під редакцією: Л.О.Герасименко, А.М. Скрипніков, Р.І. Ісаков. К.: ВСВ Медицина, 2021. 208 с.
3. Засєкіна Л. В., Федотова Т. В., Солоненко О. О. Методологічні та наративні засади дослідження проблеми морального дистресу у контексті воєнного конфлікту. *Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи*. 2022. №2 (58). С. 96-114.
4. Кокун О.М., Мороз В.М., Лозінська Н.С., Пішко І.О. Збірник психодіагностичних методик для професійно-психологічного відбору кандидатів на військову службу за контрактом у Збройних Силах України: метод. посіб. К.: Видавничий дім “Освіта України”, ФОП Маслаков Руслан Олексійович, 2021. 74 с.
5. Мельничук О.Б. Психологічна діагностика. Навч. посібник. ФОП Піча Ю.В., Київ, 2018, 316 с.

Додаткова література

1. Лазорко О.В., Федотова Т.В., Арт-терапія як метод духовної підтримки пацієнтів у клінічній практиці. *Психологічні перспективи*. Випуск 39. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. С. 240-257 (**Index Copernicus**) <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2022-39-laz>
2. Медична психологія. [В 2 т.]: підручник. Т. 1. Загальна медична психологія/ Г.Я.Пилягіна, О.О.Хаустова, О.С.Чабан, К.В.Аймедов; за ред. Г. Я. Пилягіної. Вінниця: Нова Книга, 2020. 288 с.
3. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персона- лу організацій : психологічний практикум. Л. М. Карамушка, О. В. Креден- цер, К. В. Терещенко, В. І.

Лагодзінська, В. М. Івкін, О. С. Ковальчук ; за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с.

4. Протокол з діагностики та терапії ПТСР NICE [Електронний ресурс] Режим доступу: http://ipz.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/nice_2.pdf

5. Федотова Т.В. Переживання морального дистресу особистістю: теоретичне осмислення проблеми. *Психологічні перспективи*. Випуск 40. Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. С. 180-194 (**Index Copernicus**) <https://doi.org/10.29038/2227-1376-2022-40-fed>

6. Larysa Zasiekina, Tetiana Pastryk, Mariia Kozihora, Tetiana Fedotova, Serhii Zasiekin *Cognition, Emotions, and Language in Front-Line Healthcare Workers: Clinical and Ethical Implications for Assessment Measures*. *PSYCHOLINGUISTICS*. 2021, 30(1). P. 8-25 (Індекс VofS) <https://doi.org/10.31470/2309-1797-2021-30-1-8-25>

7. Larysa Zasiekina, Oleg Kokun, Mariia Kozihora, Tetiana Fedotova, Olena Zhuravlova, Martha Bojko A Concept Analysis of Moral Injury in Ukrainian National Guard Service Members' Narratives: A Clinical Case Study. *East European Journal of Psycholinguistics*. 2022, 9 (1). P. 296-314 <https://doi.org/10.29038/eejpl.2022.9.1.zas>

8. Zasiekina, L., Goral, A., Fedotova, T., Akimova, A., & Martyniuk, A. (2024). Cross-cultural adaptation and psychometric validation of The Continuous Traumatic Stress Response Scale: Ukrainian version. *East European Journal of Psycholinguistics*, 11(1), 156-171. <https://doi.org/10.29038/eejpl.2024.11.1.zas>

9. Yurii Boreiko, Tetiana Fedotova Covid-19 Pandemic as an Extreme Event: Effects, Reactions, Consequences. *EUROPEAN JOURNAL OF TRANSFORMATION STUDIES*. 2021. Vol.9, №2. P. 125-142. ([VofS Польща](#))